

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

آیین بزرگداشت خاقانی شروانی برگزار شد حداد عادل: شعر خاقانی مانند تاج محل باشکوه است

آرزوی سفر به خراسان را داشت. خاقانی به حدی بی قرار است که زمانی که نتوانست از شهر خارج شود و به خراسان برود، برای کنترلش او را به زندان انداختند.

اشعار خاقانی وزن کامل دارد

امید طبیب زاده نیز در بررسی اشعار خاقانی، بیان کرد: تا حدود اواسط قرن ششم، بعد از سرودن اشعار سنایی و خاقانی که وزن کامل دارد، وزن شبه دوری کنار گذاشته می شود و از شعر با وزن دوری استفاده شد. عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی ادامه داد: وزن دوری به تدریج جای وزن شبه دوری را گرفت و امروز از هیچ کدام خبری نیست.

به گفته او وزن دوری به وزنی می گویند که یک بیت در آن از دو قسمت تکرار شونده تشکیل شده است و گاهی کمیته کوتاه اضافه در پایان پاره اضافه می شود. همچنین در این شعر پایان هر پاره لزوماً منطبق بر پایان کلمه است. طبیب زاده با اشاره به سیر ادبیات در ایران ادامه داد: هر چه از زمان خاقانی به زمان حال می رسیم، بسامد وزن شبه دوری کم و به بسامد وزن دوری افزوده می شود.

یکم بهمن روز درگذشت خاقانی است

محمدرضا ترکی با بیان اینکه خاقانی یکی از پر مجال ترین شاعران است، گفت: در نتیجه تلاش فرهنگستان زبان و ادب فارسی، یکم بهمن ماه به عنوان روز خاقانی، نامگذاری شد.

عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی درباره جرایبی انتخاب یکم بهمن به عنوان روز خاقانی، توضیح داد: درباره تاریخ درگذشت خاقانی اطلاعات متنوعی وجود دارد. او در ۲۱ شوال سال ۵۸۱ هجری قمری در تبریز چشم از جهان پوشید. به گواهی سه نسخه معتبر خاقانی، تاریخ سال، ماه و روز درگذشت خاقانی بیان شده است. این تاریخ موافق با ۲۱ ژانویه سال ۱۱۷۶ است.

به پیشنهاد فرهنگستان زبان و ادب فارسی، یکم بهمن ماه هر سال به عنوان «روز بزرگداشت خاقانی شروانی» به تصویب شورای فرهنگ عمومی و شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و به تقویم رسمی کشور در سال آینده افزوده خواهد شد. لایحه

داشت. حداد عادل با اشاره به اینکه خاقانی به طبیعت علاقه زیادی داشت، ادامه داد: این شاعر اشعار خود را با صبح آغاز می کند، به همین دلیل او را شاعر صبح می نامند. هر قالب دیگری جز قصیده برای توان شعر خاقانی مناسب نیست و سنایی در لفظ و معنا به خاقانی از همه بیشتر نزدیک شده است.

فهم اشعار خاقانی دشوار است

علی اشرف صادقی با بیان اینکه خاقانی شاعر گردن کلفتی بود، ادامه داد: کسی نمی تواند با خاقانی کشتی بگیرد و هر کسی از فهم اشعار او بر نمی آید. اطلاعات ما درباره خاقانی در نتیجه پیدا شدن منابع جدید، بیشتر شد.

عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی با اشاره به اینکه فهم اشعار خاقانی دشوار است، گفت: در ادامه اشاراتی را که برای فهم اشعار خاقانی لازم است، بیان می کنم. نخست اشاره های تاریخی است، دوم اشارات علمی است. اشاره های مرم شناختی، فولکلوریک و اشارات زبانی و لغوی در شعر خاقانی فراوان است. پژوهنده و مخاطب خاقانی باید اینها را بداند تا بتواند اشعار را درک کند.

خاقانی شاعری بی قرار است

محمود عابدی نیز با بیان اینکه بررسی شعر خاقانی نیاز به فرصت قابل توجهی دارد، گفت: ابتدا باید گفت اسم شاعر بدیل است یعنی تقریباً در زبان فارسی کم کاربرد است. اسم پدر او علی و شغل پدرش نجار بود و مادرش در قرن ششم طباحی می کرد. عمومی خاقانی پزشکی و فیلسوف بود. خود خاقانی در خدمت عمویش فلسفه را خواند این در حالی است که شعر با فلسفه مخالف است. این عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی با بیان اینکه عطار هم فلسفه خوانده بود، افزود: عطار نام منطق الطیر خود را از آثار خاقانی دریافت کرده است. البته لابد توجه داشت که ذهن خاقانی متمرکز بر پیامبر است. به گفته او خاقانی در قرن ششم شعر و نثر به زبان عربی دارد. عجیب است که در آثار نظامی اثری از آثار خاقانی نیست. عابدی با اعلام اینکه خاقانی شاعری بی قرار است، افزود: معلوم نیست خاقانی در جست و جوی چیست. خاقانی همیشه

آیین بزرگداشت خاقانی شروانی، روز گذشته دوشنبه یکم بهمن ماه با حضور غلامعلی حداد عادل، علی اشرف صادقی، محمود عابدی، امید طبیب زاده و محمدرضا ترکی در فرهنگستان زبان و ادب فارسی برگزار شد. غلامعلی حداد عادل در این آیین درباره مقام و منزلت خاقانی، بیان کرد: خاقانی این عنوان را برای خود انتخاب کرده و می خواست این پیام را برساند که با زبان و ادب ارتباط دارد همانطور که دیگران با دنیای فانی ارتباط برقرار کردند. این مقام در شعر او هم مشخص است. رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی با اعلام اینکه آثار خاقانی شعر خواص است، افزود: اگر خاقانی شهرت کمتری نسبت به بقیه شاعران دارد به دلیل دشواری شعر او است، خاقانی را نمی توان کمتر از نظامی دانست. همه می توانند با شعر نرم نظامی انس بگیرند اما نمی توانند با شعر خاقانی ارتباط برقرار کنند. وی با تشبیه شعر خاقانی به بنای تاریخی تاج محل توضیح داد: شعر خاقانی مانند یک بنای باستانی است، قصر با عظمت و باشکوه که می درخشد و عظمت دارد. شعر خاقانی مانند سنگ های نرم صیقل یافته ای است که دانه دانه روی هم قرار گرفته تا بنا ساخته شود، قافیه در شعر خاقانی تقارنی است که بین بنا و سر ستون ها مشاهده می شود، وزن شعر سنگینی بنایی است که سنگ به سنگ روی هم قرار می گیرد، ارتفاع بنا به طول قصیده است و مفاهیم را می توانیم به رنگ هایی که تالو دارد، شبیه دانست. نور در شعر خاقانی چلچراغی از معنویت است که فضای شعر خاقانی را نورانی کرده است. حداد عادل با تاکید بر اینکه در شعر خاقانی جهات گوناگونی وجود دارد، افزود: یکی از خصوصیات شعر خاقانی سروده ها و نظریه های اوست که احساس نیرومند شاعر را نشان می دهد که در شعر او نماد دارد. همچنین شاعر هر سفری که می رفته تاکید داشت که شعری بسراید و شاید واژه "رهاورد" نخستین بار توسط خاقانی به کار برده شد.

به گفته او یک خصوصیت دیگر شعر خاقانی فراوانی اصطلاح های مربوط به مسیحیت است زیرا مادر او نومسلمان بود و حتماً از او آداب مسیحیت را آموخته بود، و از نزدیک با روم شرقی تماس

بهرام افشاری | هوتن شکبیا | الهه حصاری
مهدی حسینی نیا | صدف اسپهبدی | حسین پاکدل
با هنرمندی سیاوش طهمورث | ناهید مسلمی

SEVENTY THIRTY

کارگردان بهرام افشاری
تهیه کننده سید ابراهیم عامریان

Director Bahram Afshari | Producer Ebrahim Amerian